

O MOŽNOSTECH LÉČBY PADÁNÍ VLASŮ

Robert Jirásek
Edukafarm, Praha

Nadměrné vypadávání vlasů, změna jejich charakteru, příp. růst na nevhodných částech lidského těla, patří k velmi častým steskům v ordinacích praktických a kožních lékařů. I přes diktát měnících se módních trendů (odstraňování vlasového porostu na hlavě u mužů, záměrné ložiskové vyholování apod.) patří výraznější redukce či úplná ztráta vlasů k mutilujícím a traumatizujícím životním událostem, zvláště z pohledu žen.¹

ÚVOD

Vlasy vyrůstají z vlasového folikulu (míšku) v dermis obklopeného kličkami jemných kapilár. U folikulu ústí mazová žláza a pod ní se k vlasu připojuje snopek hladkého svalu, tzv. vzpřimovač vlasu (musculus arrector pili). Jeho kontrakcí vzniká na povrchu kůže charakteristický jev – tzv. husí kůže. Vzpřimovač chybí ve vousích a u axilárního a pubického ochlupení. Zdravý vlas denně povyroste o 0,35 mm, denní průměrný výpad činí cca 100 vlasů na celé hlavě. Síla vlasu, rychlost růstu, pigmentace a hustota na 1 cm² je dána pohlavím a anatomickou lokalizací. Svou roli hrají též faktory genetické, věk, rasa aj. Barva vlasů je podmíněna počtem a aktivitou melanocytů vlasového míšku.

Na průřezu vlasem pak rozeznáváme tři vrstvy: *dřeň* (substantia medullaris), *kůru* (substantia corticalis) a *povrchní blanku* (cuticula).

V průběhu lidské ontogeneze rozeznáváme několik druhů vlasů. Patří sem *lanugo* (chmýří) vznikající během nitroděložního života, před narozením nahrazované tzv. velusovým vlasem, a tzv. *terminální vlas*. Terminální ochlupení dělíme na *vlasý krátké* (pili breves) – obočí, oční řasy, chloupky v nose a v ústí zevního zvukovodu a *vlasý dlouhé* (pili longi) – vlas na hlavě, vousy a chlupy v podpaží a na ohanbí.^{1,2}

CHOROBNÝ STAV, NEBO PROJEV ONEMOCNĚNÍ?

V pátrání po příčinách nemocí vlasů je nejdůležitější pečlivá anamnéza a rozvaha, zda se jedná o idiopatické onemocnění nebo sekundární projev jiné (nejčastěji interní, infekční nebo autoimunitoxické) choroby, podvýživy, resp. karencního stavu (vitamíny, stopové prvky) či důsledek medikace apod.³ K dočasnému omezení růstu vlasů dochází např. při akutní horečnaté nemoci, v souvislosti s operací, systémovou chemoterapií, ozařováním.¹ Typickým příkladem nemoci ovlivňující vlasovou kvalitu

a růst vlasů jsou endokrinopatie (poruchy funkce štítné žlázy, nadledvin atd.).⁴ Výjimečně se může jednat o projev chronické otravy (těžké kovy, thalium aj.).

K fyziologickému šedivění vlasů dochází po čtyřicátém roce života, před dvacátým rokem se může vyskytovat familiárně nebo vzniká vlivem hyperthyreózy, perniciózní anemie a při malignitách.¹

K MOŽNOSTEM LÉČBY NADMĚRNÉHO VYPADÁVÁNÍ VLASŮ

Ještě před nedávnem byly přípravky k léčbě zvýšeného vypadávání vlasů doménou magistraliter receptury. Byly používány lihy s přídavkem tinktur (Tinct. cantharides, kýchavicové, paprikové nebo chinovníkové) a dalších látek s kapilarotonickým, hyperemizujícím a antiseptickým účinkem – kafru, kyseliny salicylové, mentholu, resorcinu, chloralhydrátu a nandrolonu. Celkově se podávaly prokain, glukonát vápenatý a další léky.

V současnosti máme k dispozici paletu doplňků stravy a léčebné kosmetiky ke zlepšení kvality kštice (např. produktová řada Alpecin aj.). Nepřekvapí, že jsou polykompozitní, aby se zasáhlo vícero patogenetických faktorů.

Významnou roli v přípravcích určených k perorální podpurné léčbě nadměrného vypadávání vlasů, ať už tzv. androgenní (mužské) nebo difúzní (plošné) alopecie, hrají aminokyselina methionin a na vitamin E bohatý klíčkový olej. Pravidelně bývá jejich součástí kyselina pantothenová (ve formě vápenaté soli), při jejímž deficitu dochází k depigmentaci a vypadávání vlasů.⁵ Používá se však i v chirurgii k ovlivnění střešní atonie (jako dexpanthenol), v neurologii, hepatologii apod.⁶ Důležitá je též suplementace stopových prvků (zinek, železo, selen, měď atd.).

K mytí vlasů jsou vhodné neagresivní šampóny s přídavkem panthenolu, kofeinu aj. Po umytí lze do kůže hlavy lehkou masáží aplikovat také rozmanité vlasové vody a tonika s výtažky z léčivých rostlin, opět s kofeinem apod.

Literatura

1. Finsterlová M. Nemoci vlasů. *Interní Med* 2008;10:474-477.
2. Říhová V. *Vady a choroby vlasů (trichologie)*. Praha: Vesmír, 1939.
3. Michalíková H. Diagnostika a léčba nadměrného vypadávání vlasů. *Med. Pro Praxi* 2006;3:33-36.
4. Török L. *Kožní projevy při chorobách vnitřních orgánů*. Heidelberg -Leipzig: J. A. Barth Verlag, Hüthig GmbH, 1997.
5. Štáva Z. *Interní medicína a dermatologie*. Praha: Státní zdravotnické nakladatelství, 1965.
6. Hynie S. *Základy farmakologie*. Praha: Triton, 1999.

Žádné lupy. Žádné vypadávání vlasů.*

Double Effect od značky Alpecin

Šampon proti lupům, který účinně působí také proti vypadávání vlasů*. Proč se spokojit s málem? Během jednoho mytí totiž můžete působit nejen proti lupům, ale současně předcházet vypadávání vlasů (pokud k tomu máte dědičnou dispozici). Přesvědčte se, zda to umí i váš šampon proti lupům. Pokud ne, pak ho raději vyměňte za Alpecin.

* dědičně podmíněné

K dostání v lékárnách.
Více na www.alpecin.cz